

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

13 בינואר 2016

1002

ג' בשבט התשע"ו

עמוד

הצעת חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה (תיקון מס' 3), התשע"ו-2016 378

הצעת חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה (תיקון מס' 3), התשע"ו-2016

1. תיקון סעיף 18 בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 18(ב), במקום "התראה או נזיפה או להפסיק את התנדבותו" יבוא "התראה, נזיפה, הגבלת התנדבותו או הפסקתה".
2. תיקון סעיף 31 בסעיף 31 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, אחרי "כיבוי" יבוא "והצלה";
- (2) בסעיף קטן (א), בהגדרה "מפעל", במקום "סיכוי אש מיוחדים שנקבע" יבוא "סיכוי אש מיוחדים או סיכון מיוחד לאירוע חומרים מסוכנים, שנקבע";
- (3) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "תקנות כאמור בסעיף קטן זה לעניין סוגי מפעלים שמתקיים בהם סיכון מיוחד לאירוע חומרים מסוכנים יותקנו גם בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה ושר הכלכלה";
- (4) בסעיף קטן (ג), במקום "צוות כיבוי" יבוא "צוות כיבוי והצלה", במקום "באירוע דליקה" יבוא "באירוע כבאות והצלה", במקום "בחוק זה – צוות כיבוי מפעלי" יבוא "בחוק זה – צוות כיבוי והצלה מפעלי" ובסופו יבוא "ואולם הנציב לא ידרוש כי לצוות כיבוי והצלה תהיה הכשרה לפעול באירוע חומרים מסוכנים אלא לגבי מפעל מהסוג שנקבע לפי סעיף קטן (ב) כי מתקיים בו סיכון מיוחד לאירוע חומרים מסוכנים";
- (5) בסעיף קטן (ד), במקום "אירוע דליקה" יבוא "אירוע כבאות והצלה", במקום "צוות כיבוי מפעלי" יבוא "צוות כיבוי והצלה מפעלי" ובסופו יבוא "ובמפעל שמתקיים בו סיכון מיוחד לאירוע חומרים מסוכנים, יהיו נתונות לו גם הסמכויות לפי סעיף 29(א)(3) לצורך גילוי, זיהוי וניטור של חומרים מסוכנים";
- (6) בסעיף קטן (ה), במקום "צוות כיבוי מפעלי" יבוא "צוות כיבוי והצלה מפעלי".
3. תיקון סעיף 33 בסעיף 33 לחוק העיקרי, במקום "צוות כיבוי מפעלי" יבוא "צוות כיבוי והצלה מפעלי".

ד ב ר י ה ס ב ר

למקום. מוצע לקבוע כי צוות כיבוי כאמור שיוסמך על ידי הנציב יפעל באירועי כבאות והצלה, גם אם אין מדובר באירוע דליקה דווקא, לרבות מתן מענה מיידית באירועי חומרים מסוכנים.

בהתאמה לתיקונים אלה, מוצע לשנות את הביטוי "צוות כיבוי מפעלי" ל"צוות כיבוי והצלה מפעלי" בכל מקום שהוא מוזכר בחוק, לתקן את ההגדרה "מפעל" כך שיכלול גם מקום שנקבע לפי סעיף קטן (ב) כי מתקיים בו סיכון מיוחד לאירוע חומרים מסוכנים, ובמקביל לקבוע בסעיף קטן (ב) כי רשימת סוגי המפעלים, שיחולו עליהם הוראות הסעיף, שאותה יקבע השר לביטחון הפנים, תיקבע גם בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה ושר הכלכלה, לגבי מפעלים שמתקיים בהם סיכון מיוחד לאירוע חומרים מסוכנים.

כמו כן, מוצע לקבוע כי הנציב לא ידרוש כי לצוות הכיבוי וההצלה כאמור תהיה הכשרה לפעול באירוע

כללי חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 (להלן – החוק), הקים את הרשות הארצית לכבאות והצלה (להלן – הרשות) וביצע רפורמה מקיפה בשירותי הכבאות וההצלה בישראל. בשל הניסיון שהצטבר מאז הקמת הרשות, ובשל כמה ליקויים שהתגלו בו, מוצע לערוך בו תיקונים כפי שיפורט להלן.

1. סעיף 18 לחוק קובע, כי מפקד יחידה יהיה רשאי להעמיד מתנדב לדין משמעתי, ולהטיל עליו עונש של התראה, נזיפה או הפסקת התנדבות. מוצע להסמיך את מפקד היחידה להטיל גם עונש של הגבלת התנדבות, במקרים המתאימים.

סעיפים 31 לחוק, שעניינו "צוות כיבוי מפעלי" 2, 3, מסדיר בין השאר את סמכותו של הנציב להורות 5, 6 ו-9 בצו לבעל מפעל, לקיים במפעל צוות כיבוי שיפעל באירוע דליקה בלבד עד הגעת כוחות רשות הכבאות וההצלה למקום, ויסייע לרשות עם הגיעה

¹ ס"ח התשע"ב, עמ' 702; התשע"ה, עמ' 663.

4. בסעיף 36(ב)(2) לחוק העיקרי, אחרי "מותנים" יבוא "בבחינת הקצין המוסמך בדבר תיקון סעיף 36 הצורך".
5. בסעיף 74 לחוק העיקרי, במקום "צוות כיבוי מפעלי" יבוא "צוות כיבוי והצלה מפעלי". תיקון סעיף 74
6. בסעיף 76(א)(1) לחוק העיקרי, במקום "צוות כיבוי מפעלי" יבוא "צוות כיבוי והצלה מפעלי". תיקון סעיף 76
7. בסעיף 79 לחוק העיקרי, אחרי "צו הפסקה מינהלי" יבוא "שניתן לפי סעיף 51" ואחרי "צו הפסקה שיפוטי" יבוא "שניתן לפי סעיף 58". תיקון סעיף 79
8. בסעיף 80 לחוק העיקרי –
 (1) בסעיף קטן (א), אחרי "עבירות לפי סעיף 76" יבוא "או למניעת עבירה של הפרת צו הפסקה מינהלי לפי סעיף 79";
 (2) בסעיף קטן (ב), אחרי "עבירה לפי סעיף 76" יבוא "או הופר צו הפסקה מינהלי לפי סעיף 79". תיקון סעיף 80
9. בסעיף 95 לחוק העיקרי, במקום "צוות כיבוי" יבוא "צוות כיבוי והצלה מפעלי או על צוות כיבוי לשטחים פתוחים". תיקון סעיף 95
10. בסעיף 147(ה) לחוק העיקרי, במקום "בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג)" יבוא "בסעיפים קטנים (א) ו-(ג)". תיקון סעיף 147

ד ב ר י ה ס ב ר

יובהר כי אין בתיקון המוצע כדי לפגוע בסמכויות הגורם המוסמך על פי כל דין.

סעיף 7 סעיף 79 לחוק עוסק בהפרת צו הפסקה מינהלי או צו הפסקה שיפוטי. לשם ההבהרה, מוצע להוסיף בו הפניות מפורשות לסעיפי החוק שעוסקים בצווים אלה.

סעיף 8 סעיף 80 לחוק, הקובע חובת פיקוח על נושא משרה בתאגיד, מפנה לעבירות שנעברו בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו לפי סעיף 76 לחוק. גם צו הפסקה מינהלי שניתן על ידי מפקד המחוז, לפי סעיף 51 לחוק, הוא צו הקובע חובות שהפרתן דומה לחובות שהפרתן מקימה את העבירות המנויות כיום בסעיף 76 לחוק, אשר לגביהן נקבעה חובת פיקוח של נושא המשרה. מסיבה זו ראוי לכלול גם את הוראת הצו המינהלי האמור בחובה שעל קיומה אחראי נושא המשרה. לפיכך מוצע לתקן את סעיף 80 כדי להרחיב את מסגרת חובת הפיקוח הקיימת לנושא משרה.

סעיף 10 סעיף 147 לחוק קובע הוראות מעבר לעניין תקנות שהותקנו לפי חוק שירותי כבאות, התשי"ט–1959, שבוטל עם חקיקת החוק. סעיף קטן (ה) לאותו סעיף קובע, כי סמכות הנתונה לרשות כבאות בתקנות המפורטות בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), תהיה נתונה לרשות הכבאות וההצלה, והנציב יקבע את בעל הסמכות החדש. עם זאת, סעיף קטן (ב) עניינו תקנות שיעמדו בתוקפן עד ליום כינון הרשות בעוד שסעיף קטן (א) עניינו תקנות שיעמדו בתוקפן עד להתקנת תקנות חדשות. לכן ההוראה בסעיף קטן (ה) רלוונטית לעניין התקנות המפורטות בסעיף קטן (א), ולא בסעיף קטן (ב). מוצע לתקן טעות טכנית זו.

חומרים מסוכנים אלא לגבי מפעל מהסוג שנקבע לפי סעיף קטן (ב) כי מתקיים בו סיכון מיוחד לאירוע חומרים מסוכנים.

עוד מוצע לקבוע בסעיף קטן (ד), כי לחבר צוות כיבוי והצלה מפעלי במפעל שמתקיים בו סיכון מיוחד לאירוע חומרים מסוכנים, ואשר הנציב הורה על הקמתו, יהיו נתונות גם הסמכויות לפי סעיף 29(א)(3) לצורך גילוי, זיהוי וניטור של חומרים מסוכנים.

מובהר, כי המסגרת להכשרת צוותי הכיבוי וההצלה המפעליים בתחום החומרים המסוכנים תיקבע בנהלים פנימיים של רשות הכבאות, אשר יגובשו לאחר התייעצות עם המשורר להגנת הסביבה ומשרד הכלכלה.

סעיף 4 סעיף 36 לחוק קובע את התנאים הנדרשים לצורך הקצאת כבאים וציוד בתשלום, לבקשתו של אדם, בעבור אירוע או פעולה מטעמו הדורשים זאת. לעניין זה קובע סעיף קטן (ב)(2) כי אחד התנאים שהקצין המוסמך צריך לבדוק לפי הקצאה כאמור הוא כי "התקיימו לגבי הפעולה או האירוע הוראות כל דין, לרבות כאשר נדרש לפעולה או לאירוע רישיון, היתר או אישור לפי כל דין, והגורם המוסמך החליט כי הרישיון, ההיתר או האישור מותנים בהקצאת כבאים וציוד לכיבוי אש או לחילוץ".

מוצע להבהיר כי במקרה שבו נדרש לפעולה או לאירוע רישיון, היתר או אישור, תהיה לגורם המוסמך סמכות לקבוע כי הם יהיו מותנים בבחינת הקצין המוסמך מטעם הרשות בדבר הצורך בהקצאת כבאים וציוד לכיבוי אש או לחילוץ, בהיותה הרשות הארצית האמונה על ביטוח האש ואשר ההחלטה על הקצאת כבאים בתשלום מצויה בסמכותה.

ד ב ר י ה ס ב ר

במסגרת התיקון העקיף לחוק החומרים המסוכנים נשמט התיקון שנדרש, דהיינו מחיקת סעיף 1ג16, המוצע כעת.

זוה נוסחו של סעיף 1ג16 שמוצע למוחק:

מינוי ממונה על אירוע חומרים מסוכנים

"1ג16. השר יסמך ממונה על אירוע חומרים מסוכנים מבין עובדי משרדו, או מבין עובדי רשות מקומית בהסכמת ראש אותה רשות."

סעיף 11 סעיף 1ג16 לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 (להלן – חוק החומרים המסוכנים), מסמך את השר להגנת הסביבה להסמך ממונה על אירוע חומרים מסוכנים מבין עובדי משרדו או מבין עובדי רשות מקומית. במסגרת חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה תוקן חוק החומרים המסוכנים באופן שבו ההגדרה "הממונה על חומרים מסוכנים" נמחקה, חלק מן הסמכויות הנתונות לו לפי סעיף 2ג16 לחוק האמור בוטלו, ולגבי חלקן נקבע כי הן יהיו נתונות לממונה לעניין חוק החומרים המסוכנים בלא צורך בהסמכה נפרדת.

² ס"ח התשנ"ג, עמ' 28; התשע"ב עמ' 744.